

LJERKA PERČI
Osnovna škola “Gustav Krklec” Maruševec

Primljeno: 22.01.2008.
Prihvaćeno: 15.04.2008.

PRILOG POZNAVANJU GLAZBENOG ŽIVOTA VARAŽDINA OD 1827. DO 1842. GODINE

U radu se opisuju rezultati istraživanja glazbenog života Varaždina od 1827. do 1842. godine, kao prilog poznavanju glazbenog života Varaždina od 1827. do 1842. godine.

Istraživanje glazbenog života Varaždina u proteklom stoljeću nesumljivo je objavljivanjem obimne knjige *Glazbeni život Varaždina* Krešimira Filića, u povodu 140. godišnjice varaždinske muzičke škole, iznijelo na svjetlo dana mnoge zanimljive do tada nepoznate događaje, osobite zgode i vrijedne podatke iz svakodnevnog života glazbenika, ali i ostalih stanovnika Varaždina.

Prigoda proslave 140. obljetnice postojanja muzičke škole bila je važna, i trebalo je osvjetliti njen nastanak u tijeku brojnih povijesnih događaja u prvoj trećini 19. stoljeća. K. Filić je opisao nastanak i djelovanje škole u izdvojenim poglavljima knjige koja ima 11 podcjelina u kojima se opisuje glazbeni život Varaždina od sredine 15. stoljeća do 1968. godine. Koristio je arhivske izvore u iznimno bogatom fondu Poglavarstvo grada Varaždina¹. Opisao je također postupke članova poglavarstva grada Varaždina, citirao gradske dokumente i pisarske zapisnike tijekom proteklih stoljeća. K. Filić je obilno koristio knjige sjedničkih zapisnika i knjigu dopisivanja Muzičkog društva. Opisujući prošlost i početak rada muzičke škole K. Filić je donosio vlastiti izbor iz zapisnika Muzičkog društva i davao svoja tumačenja tim događajima.

¹ HR-DAVŽ, PGV fond se sastoji od knjiga i spisa, popisa nastalih u različitim prigodama, poreznih knjiga koje su se sastavljale za svaku poreznu godinu. One su počinjale 1.11. tekuće i trajale do 31.10. sljedeće godine. Filić je čitao knjige zapisnika i tek je ponekad donosio i sadržaje dokumenata prema kojima su nastajali isti zapisnici.

K. Filić je u svojoj knjizi između 140. i 174. stranice dijelom prepričao zapisane događaje, taj dio teksta potkrijepio sa 60 bilježaka i objavio 4 slikovna priloga naljepnica na koricama četiri uveza iz posjeda Muzičkog društva. Pomnijim praćenjem bilježaka na koje se K. Filić kao izvore poziva u tom poglavlju utvrdilo se da on navodi također zapisnik iz razdoblja od 1.1.1835. do 31.12.1840., još jedan od 1.1.1844 do 19.5.1847. i treći za koji se ne može reći kada je započeo, već samo da se na listovima 22 i 23 spominje 14.12.1852. te list 23 s danom 12.4.1854., kada su održani opisani sastanci muzičkog društva. Prema slikopisima četiri naljepnice i ovim Filićevim citatima trebalo bi zaključiti da je rukopisnih zapisnika o djelovanju i zabilježenim događajima oko muzičkog društva bilo najmanje sedam.

Pišući o sadržajima zapisnika iz posjeda "Musik – Verein zu Warasdin", i načinu kako ih je K. Filić citirao prema vremenskim razdobljima nastanka, te primjeru *Exibiten Protokoll*² s naljepnicom³ na naslovnici, jasno se vidi da se Filićevi navodi ponekad razlikuju. U ovome primjeru slikopis bilježi razdoblje od 1.1.1839., a zapis je pisan jednom rukom, dok je drugom rukom dopisano "do kraja", "bis Ende". U bilješci koja se odnosi na isti protokol K. Filić piše da je taj pisan do lipnja 1850. Prema iznesenom ovdje se utvrđuje bitna razlika u citiranju jednod te istog izvora.

Bilješka 204 odnosi se na manje citirani *Exebiten Protocoll* od 3.12.1840. i u njoj K. Filić spominje *Instrumental – Concert* održan dan ranije 2.12.1840. U nastavku svoje primjedbe da je violinski virtuoz opisan kao *Tonkuenstler*, K. Filić dalje piše: "Svi ti dokumenti čuvaju se u Gradskom muzeju Varaždin".

Moguće je pretpostaviti da je K. Filić mislio na brojne koncertne plakate i možda i na zapisnike iz posjeda Muzičkog društva koje je učestalo navodio tijekom opisivanja početka djelovanja muzičke škole⁴. Ovoj pretpostavci u prilog govori i vrlo sitna pojedinost u lijevom gornjem uglu slikopisa naljepnice *Eingaben Protocoll bis 1839*. Na 147. stranici Filićeve knjige vide se nazubljeni krajevi donjeg dijela dvobojne etikete. Ona je slična nekima koje su zalijepljene na knjige i muzikalije u vrijeme postojanja Muzealnog društva. Isto je moguće da su se zaostale etikete koristile i kasnije u vrijeme osnutka Gradskog muzeja Varaždin.

² Filić, 79, bilj. 106.

³ Isti, 170.

⁴ U vrijeme istraživanja razdoblja 1836. do 1842. i glazbenih događaja, proljeće 2004. godine, provjereno je u Gradski muzej Varaždin, Povijesni odjel među ostavštinom K. Filića jesu li možda tamo pohranjeni i korišteni protokoli Muzičkog društva. U vrijeme predaje ovog rada na recenziju, siječanj 2008. godine, ponovo je provjereno u GMV, PO da li se nešto promijenilo. Utvrđeno je da je sređivanje Filićeve ostavštine u tijeku.

Bilo bi vrlo važno kada bi se ti zapisnici Muzičkog društva pronašli i ponovo mogli poslužiti za daljnja istraživanja glazbenog života Varaždina. Prema Filićevim navodima brojeva nekih stranica ili listova, svi zapisnici imali su najmanje 130 listova, što je nesumljivo zamjetna količina povijesnih izvora. Treba pretpostaviti da je tu osim citiranih ili prepričanih zgoda po izboru K. Filića bilo još nepoznatih događaja iz glazbenog života Varaždina. Oni bi svakako pomogli pri upotpunjavanju novijih rezultata istraživanja fonda PGV, stoga što je pronađeno više dokumenata koji nisu spomenuti u Filićevoj knjizi i izravno se odnose na djelovanje Muzičkog društva.

Velika je zasluga K. Filića što je u *Glazbenom životu Varaždina* na kraju knjige među trideset stranica priloga donio, kako on piše, tekst rukopisnih⁵ pravila Muzičkog društva. Zabilježio je da su pokloni dr. Z. Milčetića iz Zagreba, dvije tiskane knjižice, *Nacrt* za osnivanje Muzičkog društva iz 1827. godine, i *Statuti* Muzičkog društva iz 1830. godine, pohranjeni u knjižnici od 1968. godine⁶.

O *Nacrtu* samo piše da ima 14 stranica, a *Statuti*, prema Filiću, imaju neke promjene i sadrže 24 stranice te su tiskani tri godine kasnije. Kao što je uvodni dio *Nacrta* proširen, tako se broj članaka od 31 povećao na 37. Treba naglasiti da je tekst *Statuta* uistinu temeljito doraden. Ovdje se posebno ne izvodi dokazivanje da su oba teksta *Nacrt* i *Statuti* izvanredno važni i vrijedni i bezrazložno do sada zaobiđeni u tumačenju glazbenih stremljenja i razmišljanja varaždinskih intelektualaca u trećem desetljeću 19. stoljeća.

Jedna od zanimljivosti *Nacrta* jest u tome da se u uvodu koristi naziv za ustanovu u kojoj podučava učitelj glazbe naučni zavod, a kada se opisuje što sve ulazi u troškove o kojima društvo treba voditi brigu, onda se spominje stanarina za muzičku školu i plaća za učitelja glazbe.

Ovdje treba spomenuti sljedeće, kako se slučajno u budućnosti ne bi izveo krivi zaključak. Pišući o vremenu osnutka muzičke škole, koje se poklapa s dovršenjem rukopisa Ladislava Ebnera o Gradu Varaždinu iz 1827. godine⁷, te o njegovoj visokoj službi u gradu i varaždinskom društvu, kao "notarius civitatis", Filić je dao svoje mišljenje zašto u tom rukopisu, kao ni u istoimenoj knjizi tiskanoj krajem te iste 1827. godine, u kratkom poglavlju o glazbi nema spomena muzičke škole. Sve u svemu, Ladislav Ebner u knjizi uz odlomak

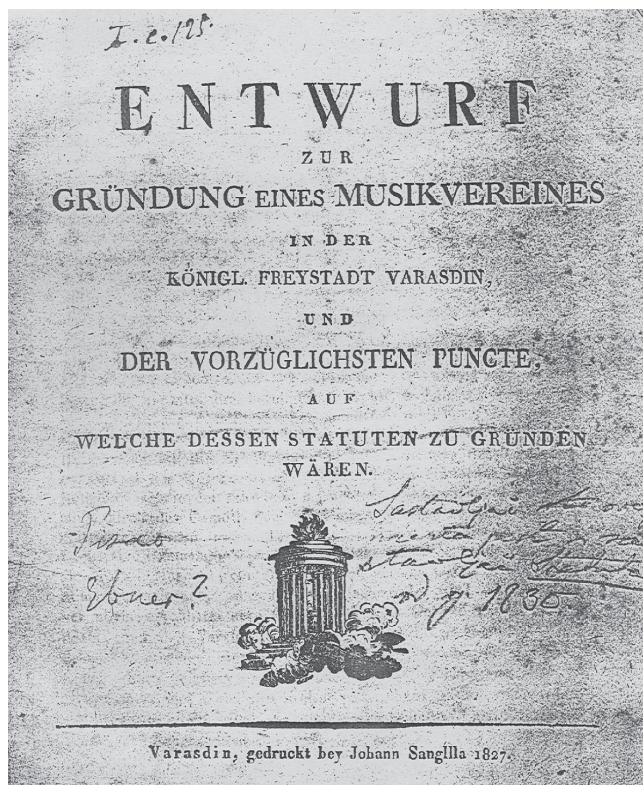
⁵ Filić, 561 do 589.

⁶ Tada Narodna pučka knjižnica "Sloboda" u Varaždinu, sada Gradska knjižnica i čitaonica „Metel Ožegović“.

⁷ Ebner, *Historisch-statistisch-topographische Beschreibung koeniglichen Freystadt Varasdin*.

Glazba spominje samo udrugu, a ne imenuje ju kao *Muzičko društvo* i piše samo kako dobro napreduje u kratkom vremenu. Ebner zapravo ne navodi koliko je to vremena prošlo od osnutka⁸ spomenute udruge.

Možda je netko potaknut tim podatkom u neutvrđeno vrijeme na naslovnoj stranici *Nacrta* olovkom napisao "Pisao Ebner?", a desno od vinjete "Sastavljač ovoga teksta jest i sastavljač Statuta od g. 1830." /Slika 1/

Sl. 1 Naslovnica *Nacrta* za osnivanje Muzičkog društva 1827., Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović".

⁸ Filić, 139, iznosi prema vlastitom mišljenju kao moguću Ebnerovu sumnju u dugoročni uspjeh udruge. Isto je tako nejasno prema kojem izvoru Filić piše da je u to vrijeme Ladislav Ebner bio član i zapisničar odbora za osnutak Muzičke škole u Varaždinu. Malo dalje na sljedećoj 140. stranici Filić nabroja sve osobe i pojačanja novih članova odbora Muzičkog društva. Na tome mjestu nema zapisanog imena Ladislava Ebnera, brata skladatelja i učitelja glazbe Leopolda Ebnera, koji također nije bio nigdje zapisan među djelatnicima ili osobama na određenim funkcijama Muzičkog društva.

S ovom drugom tvrdnjom svakako se može složiti. Već je ranije istaknuto da postoji dublja veza između *Nacrta* i *Statuta* i prema saznanjima o osobama koje su tvorile odbor Muzičkog društva među nekolicinom istih treba tražiti autora ili autore.

Isto tako treba provjeriti nije li u to vrijeme pisanja *Nacrta* već postojao sličan tekst koji govori o htjenjima i nastojanjima u glazbi, pa je isti mogao poslužiti pojedincu koji ga je uz sugestije ostalih konačno oblikovao za varaždinske prilike i potrebe. Zabilježene misli o religioznoj glazbi tijekom bogoslužja, njenom utjecaju na vjernike, nezaobilaznoj kvaliteti svjetovne glazbe, mogu se protumačiti uvijek prisutnim sudom da ima samo dobre i loše glazbe, bilo ona crkvena ili svjetovna. Muzičko društvo stoga je odlučilo školovati svoje članove izvođače, a nadarenu siromašnu djecu primati u školu i podučavati bez novčane naknade.

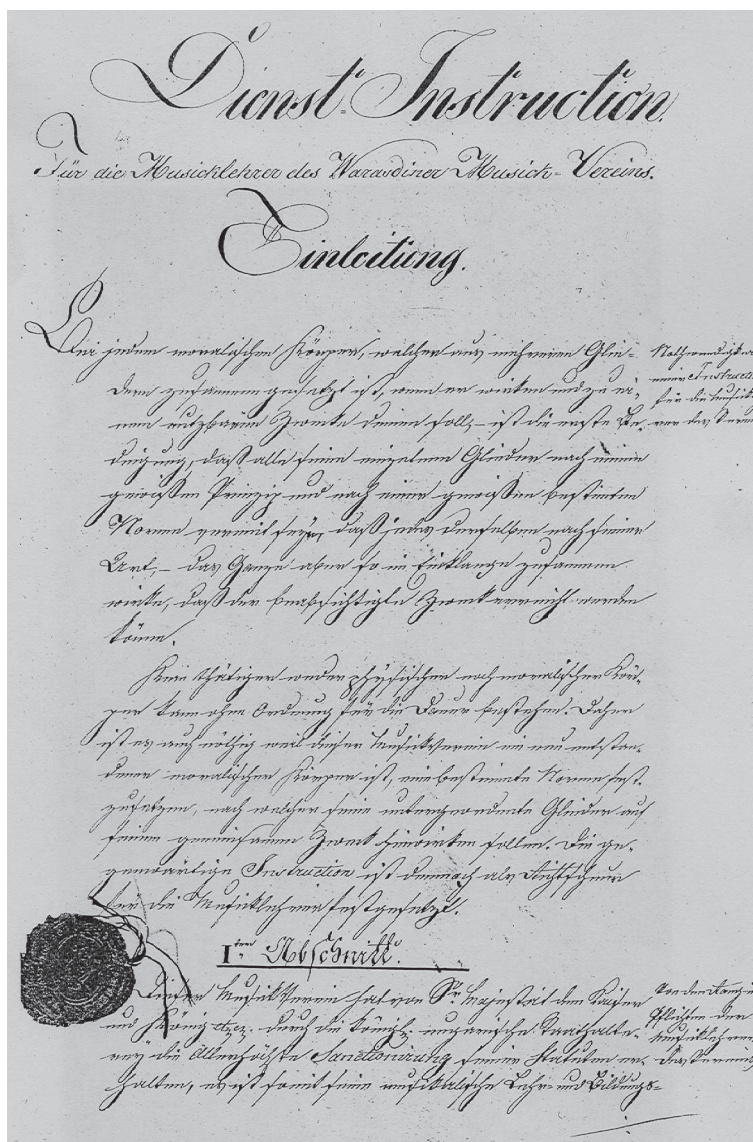
Kao što je već naglašeno među novim arhivskim izvorima, tijekom višegodišnjeg istraživanja u DAVŽ, PGV, jedan od onih koji nisu spomenuti u Filićevoj knjizi je skup *Službenih uputa za glazbene učitelje Muzičkog društva* napisanih 21.3.1829. godine⁹. Dokument se sačuvao u pismohrani varaždinskog poglavarstva. Upute su pisane na njemačkom jeziku krasopisnom goticom na 8 stranica. Listovi su uvezani ukrašenom vrpcom koje je kraj zapečaćen pečatom muzičkog društva. Poslije uvoda /Slika 2/ prvi odlomak ima 4 članka, drugi 11, a treći 5. Tih 20 članaka je zanimljivo stoga što temeljito objašnjavaju koliko je upravi Muzičkog društva bilo važno da se izvode kvalitetni koncerti i da podučavanje tijekom tjedna bude održavano prema točnom rasporedu. Čuvanje notnog materijala i instrumenata je također temeljito opisano. Posljednih 5 članaka govori o sklapanju ugovora o vršenju službe, mjesečnoj plaći od 12 guldena CM¹⁰ i mogućnosti okončanja ugovora.

Ovaj dokument za društvo potpisali su od lijeva na desno reprezentant Stephan Maximilian Szuchich, predsjednik Franz grof Draskovich, direktor Joseph Mondl, u drugom redu jedan ispod drugog sekretar Christianovitcs i član odbora Staudinger. Dalje još niže potpisao se član odbora Georg Helfer, a ispod njega potvrdio gradski sudac Riessman kao politički komesar /Slika 3/.

Vrijednost *Službenih uputa* je vrlo velika, jer u sebi sadrži organizacijsku strukturu društva i iznimno dobro objašnjava kako su sastavljači teksta zamišljali kontrolu umjetničkog rada i njegova ostvarenja.

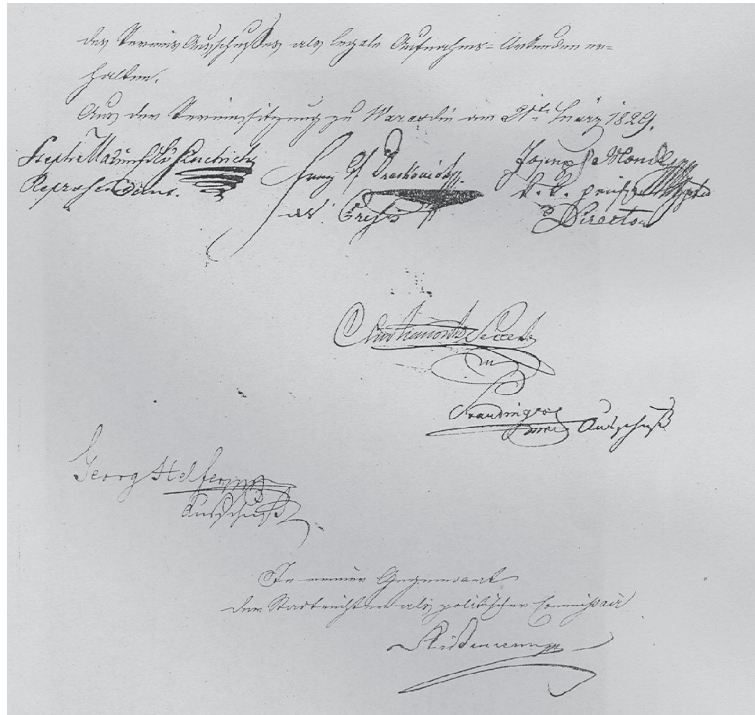
⁹ HR-DAVŽ, PGV 18-1829.

¹⁰ CM je oznaka vrijednosti svakog guldena, druga je bila V.V., a pisala se i ovako W.W.

Sl. 2 Prva stranica uputa za učitelje, PGV, 18/1829.

Iste godine, 4. srpnja na sjednici Muzičkog društva pisali su Szuchich, Christianovitch i Rissman grofu Georgu Erdoediju da pomogne svojim preporukama kako bi otposlani Statuti bili prihvaćeni i potvrđeni od državne uprave u Budimu. Zadaće ove trojice potpisnika bile su kontrola društva u

Sl. 3 Potpisi na posljednjoj stranici uputa za učitelje, PGV, 18/1829.

smislu očuvanja postojećeg društvenog poretka¹¹. Da je to uistinu bilo tako, prema navodu Filića, govori u prilog i zgoda o kojoj je izvjestio reprezentant 20.1.1829. godine¹². Nitko drugi već prvi policajac u gradu S. M. Szuchich prijavio je učenike glazbene škole da s privolom roditelja nastupaju u javnim lokalima, iako za to nemaju dopuštenje muzičke škole. Bila su četvorica, Filić navodi samo prezimena, bez oznake instrumenata koje su svirali. Svaka-ko da je zanimljivo da se uz Hauera, Schura i Reitera na prvom mjestu bez osobnog imena¹³ spominje izvjesni Padovec. Uz sve ono što se do sada zna i

¹¹ Da je sustav bio djelotvoran, pokazuje slučaj iz svibnja 1827. godine. Izvjesna Marija Vidner po zanimanju točiteljica, znači da je radila u nekoj krčmi, danas bismo rekli konobarica, stara približno 30 godina bila je tražena kao ortakinja Šimuna Levnjaka. Dojavljeno je da je živjela u kući gospodina Jakoba Lovrenčića u blizini carske solane. O njenom otpremanju uz pratnju hajduka do Nedelišća vidi Perči, 2007.,105.

¹² Filić 150, bilješka 166.

¹³ Zanimljivo je da u kazalu na kraju knjige kod istog prezimena "Padovec" postoje stranice sa slavim Ivanom i njegovom majkom Josipom, ali nema navoda da se na 150. stranici spominje isto prezime.

poznato je o obitelji Padovec, može se pretpostaviti da u obzir dolaze Ivanova braća blizanci Pavle i Franjo, rođeni 1810. i nešto mlađi Ferdinand, rođen 1813. godine. Za njega se pouzdano zna, prema listama popisa kućanstava u unutarnjem gradu, da je bio u Varaždinu do 1830. godine. U to vrijeme u blizini sedlarske radionice i kuće obitelji Padovec živjeli su u svojoj kući članovi obitelji Schur.

Ako bi se pitalo koji su se gradski zvukovi tijekom dana osim razgovora, vike, buke, graje, ponekad bubnjanja gradskog bubnjara, koji je čitao razne obavijesti i oglašavao licitacije, miješali s glasanjem životinja, te se utapali u varaždinsku gradsku vrevu i bili još uobičajeni, onda se nikako ne bi smjeli izostaviti ni tonovi svakodnevnih zvonjenja. Crkvena su zvona obilježavala dijelove dana i pozivala na molitvu. Računi pogrebnih troškova govore o različitim crkvama i "stukima", tako se opisivalo zvonjenje, pa se ono obračunavalo prema posebnom cjeniku.

Račun za sprovod preminulog Josefa Tanodija koji je pokopan na groblju Sv. Florijana u siječnju 1829. o tome vrlo dobro svjedoči. U župnoj crkvi zvonili su 13 puta po 18 xr, kod franjevac 12 puta po 36 xr i tijekom nošenja tijela još posebno za 1 fl. U crkvi sv. Florijana zvonilo se 17 puta i još tijekom rekvijema. Taj je trošak bio 5 fl 6 xr. Posebno je zapisano 7 "stucke" tijekom mise, svaki po 1 f 30 xr, ukupno 10 fl 30 xr. Zanimljivo je da u više stavaka računa sprovoda nabrajaju težine svijeća izlivenih iz voska, plaću orguljaša, kantora te svečanu odjeću koja se nosila tijekom sprovoda i pjevanog rekvijema¹⁴.

K. Filić je pisao o djelovanju organista Petra Polanskog. Donio je opis prenošenja službe s Leopolda Ebnera, koji se zahvalio na mjestu orguljaša tijekom ljeta 1807. godine, i nastupa P. Polanskog u jesen iste godine. Leopold Ebner je mjesto orguljaša zauzimao 22 godine i tijekom tog vremena po službenoj dužnosti podučavao je djecu u glazbenim naukama. Petar Polanski nastupio je 1.11.1807. i djelovao do kolovoza 1838. godine. Njih dvojica orguljaša su više od 50 godina na koru župne crkve sv. Nikole brinuli o kvaliteti glazbenog izvođenja tijekom svakog bogoslužja i utjecali na glazbenu kulturu vjernika.

Filić je donio podatke o plaćama koralista, glazbenika koji su uz Polanskog svirali na crkvenom koru sv. Nikole u vrijeme njegovog nastupanja u službu. Tijekom vremena plaće su se sporo mijenjale; poslije devalvacije kao posljedice Napoleonskih ratova ponovo su desetljećima bila stalne. U 1832. godini u 4 kvartalna izvještaja koji su pohranjeni među crkvenim računi-

¹⁴ HR-DAVŽ, PGV 1875-1829.

ma¹⁵ bilježi se da je Petar Polanski imao 126 fl, Ana Tischler diskant¹⁶ 36 fl, J. Kalausek basist 50 fl, S. Majjer basist 26 fl, I. Bartosch prva violina 50 fl, A. Blasekovich druga violina 40 fl, I Omashel prvi rog 40 fl, L Czimerman drugi rog 40 fl i gazomjehac A. Steinberger 12 fl na godinu /Slika 4/.

Među raznim dokumentima u pismohrani PGV sačuvao se za 1831 godinu tiskani popis svih dobrovoljnih kupaca karata po cijeni od 20 krajcara

Deductio
 Anni Salarii Choristarum, ex corundem à
 1° Augusti 1831 usque Ultimam Octobris ejusdem
 anni evolutione:

Nomen Choristarum.	Summa & Cognomina	Salaria		Super posse poco à prima Augusti, usque Ultimam Octobris 1831 Salarii, docent proprio perceptionum subscriptio "ncs."
		Annua	Quadrantibus	
		f. x.	f. x.	
1. Organista	Polanski Petrus	126.	31. 30.	Anton Julemberg
2. Discant	Tischer Anna	36.	9.	Anna Tischler
3. Altist	Kalaushek Jov.	50.	12. 30.	J. Kalaushek
4. Bassist	Majjer Sebastian	26.	6. 30.	Majjer Sebastian
5. Violin 1 ^{mo}	Bartosch Jurek	50.	12. 30.	Joseph Bartosch
6. Violin 2 ^{do}	Blasekovich And.	40.	10.	Andreas Blasekovich
7. Horn 1 ^{mo}	Omashel Joand.	40.	10.	Joan Omashel
8. Horn 2 ^{do}	Czimerman Leop.	40.	10.	Czimerman Leopold
9. Orgelgänger	Steinberger Anton	12.	3.	Steinberger
	<u>Summa</u>	<u>420.</u>	<u>105.</u>	

Sl. 4 Popis koralista iz 1834. godine, PGV, 201/1834.

¹⁵ HR-DAVŽ, PGV 201-1834.

¹⁶ Filić je detaljno citirao tekst kanonske vizitacije iz pera Janka Barlea otisnutog u *Sv. Ceciliji* 1915. godine. Vizitator je između ostalog zamjerio što u crkvenom zboru pjevaju i djevojčice. Jedna od njih je sigurno bila i Ana. O tradiciji pjevanja djevojčica vidi Perči, 2006, 277 bilješka 20.

C. M. za svečanost Nove godine u korist siromaha grada Varaždina¹⁷. Taj je popis 231 osobe i udruga vrlo zanimljiv. Iz nekog nama nepoznatog razloga gradsko poglavarstvo željelo je trajno zabilježiti imena onih koji su dali svoj prilog za siromahe Varaždina. Prodano je 416 karata, jedna neimenovana osoba kupila je 24, udovica Fanny Radivojevich 12, gradski advokat Emerick Markich 12, grofica Klotilda Draskovich rođena Kulmer 6, njen suprug Franjo i njegov brat Karlo svaki po 6, Amalia Paszthory 5, trgovac i član savjeta J. Fiunck 5 karata. Ostali prilozima su bili u visini 1, 2 ili 3 karte. Cehovi zidara i tesara, njemačkih krojača, hrvatskih krojača i udruga ranarnika kupili su po 3 karte. Zanimljivo je da se kao dobročinitelji bilježe i sva tri varaždinska samostana. Za uršulinski se navodi da je glavarica samostana kupila 2 karte, a franjevci i kapucini kao dobročinitelji po 1. Pojedinačno je zabilježeno 8 svećenika i kapelana, od kojih su 4 iz okolice, a priloge je dalo i 7 poimence zapisanih stanovnika židovske vjere.

Za našu temu svakako je zanimljivo da je među dobročiniteljima magistratski savjetnik S. Szuchich s 3 karte, magistratski savjetnik J. Staudinger s 2, viši upravitelj pošte G. Helfer s gospođicom kćeri s 2 karte, to su trojica od šest potpisnika uputa za službu učitelja glazbene škole. Učitelj glazbe J. Bartush kupio je 1 kartu, viši učitelj glazbene škole J. Lindenthal i gospođa Tischler, udovica limara, majka Ane, pjevačice na koru crkve sv. Nikole, po 2 karte. Udovica Leopolda Ebnera, Elizabeta kupila je 1 kartu. Među dobročiniteljima nema dugogodišnjeg člana poglavarstva Ladislava Ebnera niti članova njegove obitelji.

Tragovi varaždinske glazbene svakodnevice u spisima poglavarstva nalaze se u različitim predmetima, pa tako i neočekivanim mjestima kao što je žalbeno pismo izvjesne gospođice Nannette Gruenthal koja je u sporu s Lukasom Putzelom od lipnja 1831. godine. Ona krajem travnja 1832. ponovo podsjeća Magistrat da spomenuti Putzel, iako je ispitivanjem utvrđeno da mora vratiti, a još uvijek nije vratio posteljenu, dvije vrećice sa sitnicama i neimenovani broj nota. O kakovim se radilo nije bilo moguće utvrditi¹⁸.

Drugi predmet iz kolovoza je puno zanimljiviji, bavi se inventarom odbjeglog učitelja klavira Moricza Majerbacha¹⁹. Iz uvoda arhivskog spisa saznaje se da su popisani predmeti, odjeća i note zapisnički utvrđeni u prisutnosti

¹⁷ HR-DAVŽ, PGV 205-1831.

¹⁸ HR-DAVŽ, PGV 1338-1832.

¹⁹ HR-DAVŽ, PGV 2766-1834., u tekstu se imena osoba, ranije, a i sada, pišu kako su navedena u svakom pojedinom dokumentu.

kućepazitelja prijašnjeg pavlinskog samostana Jacoba Albrechta i građana i bravara Carla Partha 28. veljače 1834. godine. Spis je pisan rukom Georga Vojszkeca kao završni izvještaj iz kolovoza 1834. godine. Prema ranije sastavljenom popisu imovine provedena je licitacija, vraćeni su posuđeni predmeti koje su građani posudili odbjeglom učitelju klavira. Isplaćeni su njegovi zaostali dugovi: za stanarinu, 15 fl i bubnjaru za objavu licitacije 1f 45 xr. J. Staudingeru vraćen je njegov posuđeni novac u iznosu od 17f 22 xr, a predstavniku grada koji je imao pravo na naknadu za vođenje licitacije platili su dnevnicu i pisanje izvještaja u iznosu od 7f 30 xr.

Ovaj zanimljivi popis započinje tiskanim i rukopisnim notama. Bez pobliže oznake tiskane su bile po jedne od Josepha i Carla Chernija te Josepha Mercka. Rukopisne 4 od Carla i 3 od Josepha. Od Ignatza Moshelex 2, a Maria Vebera i Josepha Strausza 1 rukopisne note. Bez naslova bilo je 11 nota i 6 listova notnog papira. Sve je bilo procijenjeno na 2 fl, a kupio je za 3 f 20 xr Bardoss, vjerovatno učitelj glazbe. Benedict Savin kupio je 2 knjige o glazbi za 18 xr, Martin Loppich potrgani uvez *Theater Journala* i 5 pera za izvlačenje crtovlja za 10 xr. Bočicu koelnske vode kupila je Anna Kern za 2 xr. Uz malo polomljeno ogledalo, te kožne kopče za čarape i 7 usnika, nije jasno da li su isti za obou, klarinet ili lule, kupio je Singer sve za 4 xr.

Odbjegli Moritz je za sobom ostavio pravu zbirku lula s cijevima, ukupno 11 i još starih cijevi 7 komada, duhan za lulu, 15 cigara s kutijom, četkice za lulu, četkicu za zube, četke za odijela. U Varaždinu je očito bilo puno pušača koji su sve lule, predmete i pribor kupili po gotovo dvostrukoj cijeni od procijenjene.

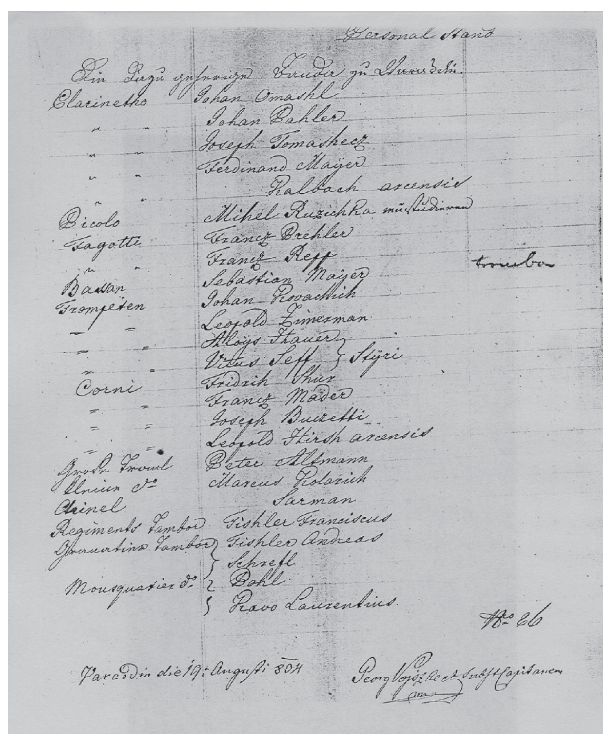
Četkica za zube nije prodana, a četke za odjeću su kupili B. Brussa i J. Kalassek. Malu apoteku i srebrom izvezenu novčarku kupio je Singer. Odjeće je također ponešto ostalo. Crne nošene hlače procijenjene na 6 fl prodane su M.Loppichu za 15 fl 3 xr. Dvije nošene veste iz pikea kupili su Loppich i Kalaussek. Za 9 ovratnika i 5 šalova našli su se kupci kao i za kaljače i 2 para čizama. Moritz je imao mesingane igle, štrcaljku za klistir. Umivaonik i limeni lijevak kupio je E. Behm, brat Amalije Lovrenčić supruge književnika Jakoba za 1 f 11 xr.

Iz popisa vraćenih predmeta koji su se zatekli u stanu odbjeglog učitelja klavira, također se vidi da su generalmajor von Bueler i dr. Mueller posudili tiskane note Carla i Johana Chernija, ukupno 6 komada. Dr Mueller posudio je počivaljku s dva jastuka i stolicu presvučenu kožom. M. Kern i glazbenik Rusichka posudili su po jednu bojanu stolicu. Gospođa Babet Spiess posudila

je više komada posteljine i presvlake za nju. Dugi klavir posudila je gospođa Aloysia Vukovich.

Troškovi, ukupno 43 fl 37 xr su u cijelosti pokriveni prodajom odjeće u iznosu 28 fl i ostalih sitnih predmeta za 13 fl 37 xr. Upravo toliko je novca ukupno trebalo za namiriu novčanog duga Staudingeru, za zaostalu stanarinu u bivšem pavlinskom samostanu i troškove provedene licitacije.

K. Filić je pisao i o građanskoj četi koja je imala svoju glazbu *bandu* oko 1835. godine²⁰. Prema pronađenom zapisniku²¹ na dvije stranice i s dva priložena popisa članova *bande* još iz kolovoza 1834. godine /Slika 5/ može se donijeti nekoliko novih podataka.

Sl. 5 Popis članova "bande", PGV, 3787/1834.

Zapisnik je sastavio službeni gradski zapisničar Nikola Makaar, sastanak se održao u prisutnosti gradskog sudca Ladislava Ebnera. Od gradskih

²⁰ FILIĆ, 78.

²¹ HR-DAVŽ, PGV 3787-1834.

predstavnik bili su Georg Vojszkecz, advokat Franz Kupak, te članovi savjeta Czenner, Katkich, Floh, Metting. Kao aktivni oficiri građanske čete prisustvovali su Ritz, Glocke, Franz Mellinchevich, Joseph Puszt i Koterba. Za građanske predstavnike pozvali su još J. Haltera, Prilizauera i Carla Fleischamera. Raspravljalo se o gradskoj četi i potpori grada, te potrebi da se ohrabre mlađi naučnici u učenju glazbe i sviranju. Tom zapisniku priložena su dva popisa članova *bande*. Jedan je bez datuma, pa je moguće da je bio predložak, a drugi je potpisao G. Vojszkecz još u kolovozu 1834. godine.

Klarinetista je bilo pet, popisani su ovim redom: Johan Omashl, Johan Pahler, Joseph Tomashecz, Ferdinand Majjer i građanin tvrđe Kalbach. Uz Mihela Ruzichku piše kako treba naučiti pikolo. Fagotisti su Franz Berhler i Franz Repp. Basson ili trombon svirao je Sebastijan Majjer. Trubači su Johan Kovachich i Leopold Zimerman, a uz Alojisa Hauera i Vitusa Seffa piše da su iz Štajerske. Četiri roga svirali su Fridrih Shur, Francz Mader, Joseph Buczetti i Leopold Hirsh, tvrđavski stanovnik. Veliki bubanj udarao je Peter Altmann, mali Marcus Kolarich i činele Sarman. Regimentski dobošar bio je Franciscus Tischler, grenadirski dobošari Andreas Tischler i Schrefl, a musketirski dobošari Pohl i Kavö Laurentius.

Vidljivo je da su neki od članova glazbene čete bili i članovi orkestra župne crkve kao J. Omashel, L. Zimerman, a dvojica Tischlera su bila braća pjevačice Anne. Dva su svirača bili podanici tvrđe. Iako su živjeli u Varaždinu i izvan Staroga grada, status im je bio drugačiji. Svakako je zanimljivo da se spominju i dva Štajerca, oni su vjerovatno povremeno dolazili ispomagati ovaj orkestar. I ovdje se spominje Fridrich Shur, koji je možda onaj isti iz 1829. godine, kao i Alojz Hauer, a obojicu je prijavio prvi policajac grada Varaždina da sviraju po krčmama.

Tijekom istraživanja fonda PGV u razdoblju od 1836. do sredine 1842. godine²², pozornost je bila usmjerena na opće glazbene prilike u Varaždinu u vrijeme povratka Ivana Padovca u rodni grad i pisanja *Gallopa*, skladbe za klavir za Varaždinski karneval 1839. godine²³. Tom je prigodom pronađen podatak da je Muzičko društvo vodilo licitaciju ostavštine iza pokojnog Mihaela Ruzicke 1838. godine²⁴. U to su vrijeme prodaja i kupovina na licitacijama

²² Perči, 2006, 273-284, za to razdoblje pregledane su 93 arhivske kutije. Proučeni su porezni popisi koji su djelomično također sačuvani i govore o kućanstvima u pojedinim kućama u unutarnjem gradu i predgrađima. Tako se zna gdje su pojedini glazbenici imali kuće ili bili na stanu.

²³ U ljeto 2002. u GMV, KPO pronađena je ova skladba koju Filić nije imao u svom popisu Padovčevih djela u posjedu GMV.

²⁴ Više Perči, 2006, 276.

bile uobičajene²⁵, kako u Beču, tako i u Varaždinu. Postojala su opće poznata pravila koja su svi koristili, a sačuvani popisi s imenima kupaca su uvijek dobrodošli kao važni višestruki izvori o posjedima i cijenama iz onog vremena, uporabnim predmetima i njihovoj rasprostranjenosti.

Novčane poteškoće u djelovanju Muzičkog društva bile su prisutne. Možda je moguće reći kako su članovi i uprava pored onog što je pritjecalo tijekom godine željeli imati još više sredstava na raspolaganju. Pažljivim čitanjem sadržaja dopisa upućenih magistratu, a to se češće događalo jer se građanima iznajmljivao novac iz posjeda Muzičkog društva uz kamatu od 6 %, nije se dobio dojam da je djelovanje društva ugroženo. Praćenje isplate kamata, pohrana dokumentacije, povrat glavnice i njeno ponovno posuđivanje drugoj osobi bilo je u nadležnosti grada Varaždina. Iz više primjera je očito da krajem svake kalendarske godine društvo planira troškove i primitke za sljedeću godinu. Na početku zimske sezone kazališnih predstava i plesova za karneval 1838. godine, društvo moli magistrat da se jedna kazališna predstava i jedan ples daju u njihovu korist²⁶. Na sličan način u prosincu 1840. godine izdaju tiskani poziv za trogodišnju pretplatu u šest obroka²⁷.

Prema spisu iz lipnja 1840. vidi se da su kupljene uniforme za glazbenu bandu, da je isplaćeno 437 fl i da je ostao dug od 643 fl²⁸. Moguće je pretpostaviti da su oni koji su krojili, šili i ukrašavali odijela znali da će izrada biti plaćena u više navrata i bili su spremni počekati na zaostatak isplate. Šivanje novih uniformi za 25 svirača govori o važnosti glazbe. Učestalost nastupanja u gradu tijekom godine vrlo vjerovatno se povećala. Tako se Grad Varaždin predstavljao svojom glazbenom *bandom*.

Od vremena održavanja međunarodnog znanstvenog skupa o Ivanu Padovcu u jesen 2000. godine i promocije zbornika s radovima u ožujku 2007. godine, arhivska istraživanja glazbenog života Varaždina iznijela su na svjetlo dana nove²⁹ spoznaje. Isto tako nastavljeno je istraživanje Padovčevog dje-

²⁵ Perči, 2000. 9, bilješke 51,52 to su oglasi za licitacije tiskani uz glazbene programe u vrijeme Padovčevog dolaska u Beč. Na prodaju su se nudili novi ali i korišteni predmeti, kao i odjeća i obuća.

²⁶ HR-DAVŽ, PGV 3851-1837.

²⁷ HR-DAVŽ, PGV 42833-1840, 1566-1841.

²⁸ HR-DAVŽ, PGV 2035 -1840.

²⁹ U razdoblju od kolovoza 1998. do početka travnja 2006. godine, točnije tijekom 5 godina i 8 mjeseci, vidi popis literature, autorica je s prekidima istraživala prvo dva tjedna u Beču 1998. i ostalo vrijeme u puno puta citiranom DAVŽ i njegovom fondu PGV. Na temelju tih istraživanja u vlastitoj nakladi izdala je rad o bečkim istraživanjima u travnju 2000. godine. Tri su rada u kata-

lovanja u Beču i upotpunjena je slika istoga tijekom boravka u tom gradu³⁰. Da je dvjestota obljetnica rođenja bila važan događaj i poticaj za novo zanimanje za Padovca, potvrđuje i novo otkriće njegovih do sada izgubljenih kompozicija koje su se sačuvale u prijepisu³¹ u Austriji.

Svakako treba ponovo spomenuti da je po izdavanju radova s međunarodnog skupa *Ivan Padovec (1800. -1873.) i njegovo doba*, koje su uredile Katalinić Vjera i Majer-Bobetko Sanja, dobivena knjiga s preko 400 stranica ili bolje reći gotovo isto toliko nepresušnih izvora koji se svestrano bave Ivanom Padovcem. Tijekom proteklih 7 godina pokazalo se da jesu, kako GMV sa svojim brojnim zbirkama, tako i sama Filićeva knjiga sa 650 stranica i 149 slikovnih priloga, i dalje važni izvori novih činjenica koje sam Filić u vrijeme pisanja knjige nije posebno zabilježio³² ni protumačio.

lozima tiskani s malim vremenskim razmacima od završetka pisanja do njihovih promoviranja. Tekst za zbirku radova s međunarodnog znanstvenog skupa, održanog u Zagrebu i Varaždinu predan je u prosincu 2000. Kako je već rečeno, nosi godinu izdavanja 2006., a promocija u Varaždinu je bila u ožujku 2007. godine. Ostali su radovi autorice, još njih šest, bili različito vrijeme na čekanju od predaje uredništvu do prihvaćanja i tiskanja. Godina izdavanja publikacije jest za kasnije citiranje od presudne važnosti. Pri zaostajanju slijeda otisnutog godišta časopisa i stvarne godine objavljivanja ponekad dolazi do prividnog skraćivanja roka mirovanja teksta u nadležnosti uredništva i opisanih rezultata istraživanja o Padovčevim mladim danima ili životu do 1842. godine. Autorica je na taj problem usmeno ukazala na 8. godišnjem sastanku Hrvatskog muzikološkog društva u svibnju 2007. godine. Ona je dokazala da u Padovčevom zborniku, na stranici 79, u bilješci 8, primjedba *nejasan navod* ne stoji zato što je tekst predan u svibnju 1999. Isti je prihvaćen u ožujku 2000., a redakcija časopisa je zaključena na kraju prosinca 2000., poslije održanog znanstvenog skupa. Citirala je 65. stranicu zbornika sa 124. bilješkom koja već donosi naslove ranije predanih radova koji su u prosincu 2000. godine još bili na čekanju. Da bi se pojasnilo, *nejasni navod* se odnosi na činjenicu čestog citiranja Padovčevog odlaska ujaku u Beč 1818. godine. Iz ovdje svega iznesenog što se odnosi na tu navodnu epizodu u Padovčevoj mladosti treba reći da je druga primjedba na stranici 60 u vezi s podatkom o Padovčevom ujaku, koji je prema pronađenom zapisu u matici umrlih preminuo 28.2.1806. godine. Šteta što se nije uzela u obzir i bilješka 89 na toj stranici 60 u kojoj je ispravljen krivi navod u tekstu napisanom na temelju bečkih istraživanja dovršenih 15.10.1998., a otisnutih u travnju 2000. godine, nego se navode stariji izvori o Padovčevoj mladosti. Već od vremena Kuhačevog pisanja o gitarističkom virtuozu i skladatelju Ivanu Padovcu postoji zapis izjave njegove nećakinje da Padovec uopće nije imao ujaka u Beču, što zapis u matici umrlih i potvrđuje.

³⁰ Katalinić, 2007, 113-118. Ovim novim podatkom smanjeno je vremensko razdoblje u kojem je bila moguća potvrda često prenošene epizode da je tijekom boravka u Beču u nekoj prigodi Padovec svirao u prisutnosti dvora. Već je u radu, vidi Perči, 2000., opisano što je sve tada bilo poznato o bečkim koncertima koji su se održavali oko podneva i između činova kazališnih predstava.

³¹ Hackl, 2007. 103-122.

³² Filić, 170, slikopis koncertnog plakata u korist Muzičkog društva od 2.12.1840. U prvom dijelu koncerta nastupio je Padovec sa svojim neimenovanim varijacijama za gitaru. Na lijevoj strani ispod ukrasnog okvira plakata vidi se utisnuti broj 645, a ova pojedinost upućuje na broj muzejskog inventara glazbene zbirke.

Istraživanjem u DAVŽ, PGV u stručnu literaturu uvedeni su novi izvori za proučavanje glazbene svakodnevice Varaždina. Poslije utemeljenja muzičke škole, kako je to opisao Filić, prema dijelom prepričanim Protokolima *Muzičkog društva*, očito je da su u gradu djelovali i drugi učitelji glazbe, što potvrđuju ranije opisane zgode, kojima se bavio magistrat. Od sredine 1837. godine, po povratku u rodni grad, među glazbene učitelje Varaždina neizostavno treba ubrojiti i Ivana Padovca. Koliko je imao učenika, tko su sve bili, koliko su plaćali za poduku, teško je reći.

Izvor prihoda od glazbene nastave osiguravao je materijalnu neovisnost i bio je Padovcu neophodan. Istina je da je Ivan živio u očevoj kući sa sedlarskom radionicom, u kućanstvu koje je vodila maćeha Barbara. Za ono su vrijeme otac i maćeha bili stari ljudi, oboje su imali više od 60 godina³³. Sin Ivan je bio odrasla, samostalna osoba s poteškoćama vezanim uz postepeni gubitak vida. Od njega se očekivalo da materijalno doprinosi u tu obiteljsku zajednicu, rekli bismo da plaća svoje životne troškove i možda dijelom pomaže ocu i njegovoj drugoj ženi koja je u kući živjela više od 15 godina. Teško je pretpostaviti da je u ono doba Padovec mogao kao glazbenik dugoročno živjeti isključivo od koncertiranja i izdavanja vlastitih kompozicija.

Popularnost gitare kao instrumenta za kućno sviranje još je bila zamjetna. Gitaru je mogao kupiti, svatko tko je to htio. Prema godišnjim primanjima prosječni stanovnik grada mogao je imati, opet vrlo grubo procijenjeno, oko 300 do 330 fl na godinu. Cijene novih gitara kretale su se oko 20 fl, ovisno o vrsti izvedbe, tehničkim novinama, poznatosti graditelja i mnogim drugim pojedinostima. Druga je mogućnost bila kupoviona rabljenog instrumenta na nekoj od čestih licitacija, ili izravno od vlasnika po još nižoj cijeni. Takav je slučaj poznat iz ožujka 1842. godine kada je gitara s neimenovanim notama prodana za 2 fl³⁴.

Prema posljednjoj volji književnika Jakoba Lovrenčića njegova je osobna imovina prodana na javnoj licitaciji u korist njegovih dviju maloljetnih kćeri i poslužila je za pokrivanje dijelom troškova iz vremena njegove bolesti. Na ovome mjestu treba se zapitati kada je Lovrenčić naučio svirati gitaru, koliko je dobro vladao instrumentom, koje vrste pjesama je izvodio. Kućno muziciranje je očito bilo prisutno u Lovrenčićevoj kući. Tko je zalazio u Lovrenčićev

³³ HR-DAVŽ, PGV, 3548-1834., u vrijeme popisa kućanstava piše da je sedlar rođen 1774., točnije rođen je 8.12.1773., prema zapisu u matici krštenih župne crkve u Varaždinu, da u kući živi žena Barbara, sin Pavle rođen 1810. i kći Josipa. Za Ivana piše in Regno.

³⁴ HR-DAVŽ, PGV 1348-1842.

dom, u kojem su do 1840. godine na okupu bili supruga Amalija i kćeri Amalija i Karolina, tko je sudjelovao u tim svirkama, pitanja ima i više, a odgovora za sada vrlo malo. Jesu li se susretali i družili Padovec i Lovrenčić?

U gradu je bilo sigurno više skupina svirača koji su svirali za zabavu drugih. Jedna prijava poslije Velike gospe 1840. godine³⁵ bilježi da je došlo do svađe, pa i tuče. Tom su prigodom zaplijenili dvije obične violine, cimbele i panduru, zapravo *Beisz.* Tko je gradio te instrumente teško je reći. Možda pobliži odgovor leži u bajsu koji je mogao nastati u kućnoj radinosti. Kao takav bio je dobar za pratnju violinama i cimbalu na ljetnoj zabavi u Koprivničkoj ulici.

Bez sumnje, Filićeva knjiga iz 1968. godine i noviji Padovčev zbornik iz 2006., zauzimaju važna i nezaobilazna mjesta u varaždinskoj bogatoj glazbenoj tradiciji. Obje knjige doprinose upoznavanju još uvijek nedovoljno istražene glazbene povijesti Varaždina prve polovice 19. stoljeća. Svako daljnje bavljenje ovim važnim dijelom prošlosti kulturnog života Varaždina, uz već donesene odgovore o brojnim važnim pitanjima, približava nam i pojašnjava koliko je ta prošlost samo varaždinska, a koliko zapravo utopljena u glazbenu tradiciju prve polovice 19. stoljeća. Istraživačima arhivskih izvora u DAVŽ-u glazbena povijest Varaždina ostaje i dalje trajni izazov.

Kratice

DAVŽ	Državni arhiv u Varaždinu
GMV	Gradski muzej Varaždina
KPO	Kulturno-povijesni odjel
PGV	Poglavarstvo grada Varaždina

LITERATURA

1. BLAŽEKOVIĆ, Zdravko: Popis skladbi Ivana Padovca, u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 275-354.
2. BOBETKO-MAJER, Sanja: Hrvatska glazbena historiografija o Ivanu Padovcu, u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 27-37.
3. DOLINER Gordana, Socijalni status umjetnika u 19.st na primjeru djelovanja Ivana Padovca, u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 77-84.
4. FILIĆ, Krešimir: *Glazbeni život Varaždina*, Varaždin 1972.

³⁵ HR-DAVŽ, PGV 2847-1840.

5. HACKL, Stefan: *Zwei Concertini von Johann Padowetz fuer Terzgitarre und Streicher. Zur Wiederentdeckung der Verschollenen Werke*, Arti Musices, 2006., god. 37, br. 2 103-112.
6. KATALINIĆ, Vjera: Ivan Padovec i njegova djelatnost u Beču, u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 69-75.
7. KATALINIĆ, Vjera: "Razina svakodnevice" ili uspjeh "uvažene ličnosti"? O posljednjem (?) koncertu Ivana Padovca u Beču 1833. godine, Arti Musices, 2006., god 37, br. 2, 113-118.
8. PERČI, Ljerka, *Ivan Padovec: 1800.-1873.: okviri za životopis*. Varaždin: Državni arhiv 2000.
9. PERČI, Ljerka, *Prilog poznavanju života Ivana Padovca: 1800.-1873.. Varaždin 2000*.
10. PERČI, Ljerka, *Tri češljara iz obitelji Moor*. // Varaždinski književni zbornik 4(2000), 165-168.
11. PERČI, Ljerka, *Varaždinska voskarica Rosina Hatempochen, udovica Padovec, oko 1732.-1782.: Izložba uz Tjedan arhiva 2000*. Varaždin: Državni arhiv, 2000.
12. PERČI, Ljerka, *Ostavština voskarice Rosine, udovice Padovec*. // Kaj: časopis za književnost, umjetnost i kulturu 1-2, 34(2001), 77-86.
13. PERČI, Ljerka, *Prilog poznavanju života glazbenika Ivana Padovca (Varaždin, 1800.-1873.) i njegove obitelji u svjetlu novih podataka iz Državnog arhiva Varaždina*. // Arti Musices: /Hrvatski muzikološki zbornik = Croatian musicological review/ 1-2, 31(2000), 209-216.
14. PERČI, Ljerka, *Prilog poznavanju obitelji glazbenika Ivana Padovca u svjetlu arhivskog fonda Poglavarstva grada Varaždina* u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 49-67.
15. ŠABAN, L., *Glazbene mogućnosti Varaždina u 18. i u prvoj polovici 19. stoljeća*, Rad JAZU, 377, 1978, 129-194.
16. TIMMERMAN, Alex, *Guitars with Extra Bass Strings, Johhan Georg Stauffer, His Son Johann Anton Stauffer and Their Contemporaries*, u: Katalinić, Vjera / Majer-Bobetko, Sanja (ur.): *Ivan Padovec (1800-1873) i njegovo doba*, HMD, Zagreb 2006, 85-178.
17. TOMAŠEK, Andrija, *Pjevačka društva kap faktor muzičke kulture Varaždina u Glasi crljene zemlje, zapisi o hrvatskoj glazbi*, Zagreb: HDS – Cantus, 2004. 345-379.

SAŽETAK

PRIOLOG POZNAVANJU GLAZBENOG ŽIVOTA VARAŽDINA OD 1827. DO 1842. GODINE

U radu se opisuju rezultati istraživanja glazbenog života Varaždina od 1827. do 1842. godine. Koristeći navode K. Filića između 140. i 174. stranice knjige "Glazbeni život Varaždina" iz 1968. godine, iznose se činjenice koje je o toj temi donio autor i upućuje na više različitih načina citiranja "Protokolla Muzičkog društva". Prema navodima K. Filića svi Protokolla su imali najmanje 130 stranica. O mjestu čuvanja Protokolla od Filićeva vremena pisanja ništa se na zna. Analizirajući

novo pronađene arhivske izvore iz fonda DAVŽ, PGV, dopunjuju se saznanja o prvim desetljećima djelovanja članova Muzičkog društva Varaždin i zadataka učitelja glazbene škole. U citiranom razdoblju raspravlja se o članovima uprave društva i glazbene "bande". Autorica donosi primjere svakodnevice glazbenog života Varaždina i raspravlja o životima učitelja glazbe kojima se po povratku u Varaždin sredinom 1837. pridružio Ivan Padovec.

Ključne riječi: Muzičko društvo Varaždin; muzička škola; gradska "banda"; gitara; Ivan Padovec.

SUMMARY

KNOWING THE MUSIC LIFE IN VARAŽDIN FROM 1827 TO 1842

This paper analyses the results of research conducted on the music life in Varaždin from 1827 to 1842. By using citations of K. Filić, published in his book "Glazbeni život Varaždina" ("The Music Life in Varaždin") in 1968, on pages 140 through 174, he presents his own facts and indicates multiple options of quoting methods used for the "Protokoll Muzičkog društva" / "Music Society Protocol". According to Krešimir Filić, the Protocols comprised at least 130 pages. Location of where the Protocols have been kept since Filić time has remained unknown. The analysis of newly discovered archive sources from the holdings of the Varaždin National Archives and the Varaždin City Government, add to recognitions on the first decades of the Varaždin Music Society operation as well as to the tasks of the music school teachers. In the stated period, discussions were conducted on the members of the Society Board and the music "gang". The author presents everyday life examples and argues on lives of the music teachers, joined by Ivan Padovec in mid 1837, after his return to Varaždin.

Keywords: Varaždin Music Society; music school; city "gang"; guitar; Ivan Padovec.